

Laki

ilmastolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ilmastolain (423/2022) 3 §:n 1 momentti, 5 § ja 19 §:n 2 momentti sekä
lisätään lakiin uusi 14 a §, 19 §:ään uusi 4 momentti ja lakiin uusi 4 a luku seuraavasti:

3 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan valtion viranomaisten tehtäviin ilmastopolitiikan suunnitelmien laatimisessa sekä niiden täytäntöönpanon varmistamisessa. Tätä lakia sovelletaan myös kuntiin, kun ne laativat kuntien ilmastosuunnitelmia ja seuraavat niiden toteutumista.

5 §

Ilmastomuutoksen hillitsemistä ja siihen sopeutumista edistävät toimet

Valtion viranomaisen on edistettävä toiminnassaan tämän lain mukaisten tavoitteiden ja ilmastopolitiikan suunnitelmien toteutumista.

2 luku

Suunnittelujärjestelmä

14 a §

Kunnan ilmastosuunnitelma

Kunnan on laadittava taikka päivitettävä ilmastosuunnitelma vähintään kerran valtuustokaudessa. Suunnitelmassa on oltava:

- 1) tavoite kasvihuonekaasujen päästöjen vähentämisestä kunnassa;
- 2) toimet, joilla kasvihuonekaasujen päästöjä vähennetään kunnassa;
- 3) tiedot kasvihuonekaasujen päästöjen kehityksestä kunnassa;
- 4) tiedot suunnitelman toteutumisen seurannasta;
- 5) muut kuin 1—4 kohdassa tarkoitetut tarpeelliseksi katsotut seikat.

Edellä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua tavoitetta asettaessaan kunnan on otettava huomioon 2 §:n 1 momentin 1—3 kohdassa tarkoitetut tavoitteet. Mainitun momentin 1 kohdassa tarkoitettu nielujen aikaansaamien poistumien kasvamista koskeva tavoite on otettava huomioon myös, jos kunta asettaa suunnitelmassa poistumatavoitteita tai nieluja koskevia toimia. Jos kunta asettaa suunnitelmassa ilmastomuutokseen sopeutumista koskevia tavoitteita tai toimia, on otettava huomioon mainitun momentin 4 kohdassa tarkoitettu tavoite.

Kunnan ilmastosuunnitelman hyväksyy valtuusto. Kunnan on seurattava suunnitelman toteutumista. Suunnitelma on otettava huomioon kuntalain (410/2015) 37 §:ssä tarkoitetussa kuntastrategiassa sekä 115 §:ssä tarkoitetussa toimintakertomuksessa.

Kunta voi laatia tässä pykälässä tarkoitetun suunnitelman myös yhdessä alueen muiden kuntien kanssa. Yhteisessä suunnitelmassa on oltava kuntakohtaiset tavoitteet ja toimet. Yhteinen suunnitelma hyväksytään kunkin kunnan valtuustossa.

Ympäristöministeriö voi myöntää kunnalle valtionavustusta tässä pykälässä tarkoitetun suunnitelman laatimista tai päivittämistä varten valtion talousarviossa osoitetun määrärahan puitteissa. Avustukseen sovelletaan valtionavustuslakia (688/2001).

19 §

Viranomaisten tehtävät

Tämän lain mukaisten ilmastopolitiikan suunnitelmien täytäntöönpanon ohjaus ja seuranta kuuluvat toimialallaan kullekin ministeriölle. Ilmastovuosikertomuksen kokoamisesta vastaa ympäristöministeriö.

Kuntien päästötietopalvelun ylläpitäjänä toimii Suomen ympäristökeskus.

4 a luku

Erinäiset säännökset

21 a §

Valtioneuvoston päätösten tiedoksi antaminen

Tässä laissa tarkoitetut ilmastopolitiikan suunnitelmia koskevat valtioneuvoston päätökset annetaan tiedoksi hallintolain (434/2003) 62 a §:n mukaisella julkisella kuulutuksella.

21 b §

Muutoksenhaku

Muutoksenhaussa hallintotuomioistuimeen noudatetaan oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annettua lakia (808/2019), jollei tässä laissa toisin säädetä. Sellaisesta tämän lain 16 §:n 1 momentissa tarkoitetusta valtioneuvoston päätöksestä, jossa todetaan lisätoimien tarve, saa valittaa vain 17 §:n 1 momentissa tarkoitetun päätöksen yhteydessä.

Valitusoikeus ilmastopolitiikan suunnitelmaa koskevasta valtioneuvoston päätöksestä on:

1) sillä, jonka oikeutta, velvollisuutta tai etua ilmastonmuutoksen tai sen hillitsemisen vaikutukset tai siihen sopeutuminen voivat erityisellä tavalla koskea;

2) 1 kohdassa tarkoitettujen henkilöiden etuja sääntöjensä mukaan edustavalla valtakunnallisella rekisteröidyllä yhdistyksellä tai, jos ilmastonmuutoksen tai sen hillitsemisen vaikutukset tai siihen sopeutuminen voivat erityisellä tavalla koskea maan tiettyä aluetta tai sen osaa, vastaavanlaisella paikallisella tai alueellisella yhdistyksellä;

3) sellaisella valtakunnallisella rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on luonnon-, terveyden- tai ympäristönsuojelun edistäminen;

4) maakunnan liitolla, jos ilmastonmuutoksen tai sen hillitsemisen vaikutukset tai siihen sopeutuminen voivat erityisellä tavalla koskea maakunnan aluetta;

5) valtakunnallisella valtion viranomaisella, jonka toimialaan liittyviä yleisiä etuja ilmastonmuutoksen tai sen hillitsemisen vaikutukset tai siihen sopeutuminen erityisellä tavalla koskevat, sekä muulla valtion viranomaisella, jonka toimialaan ja toimialueeseen liittyviä yleisiä etuja ilmastonmuutoksen tai sen hillitsemisen vaikutukset tai siihen sopeutuminen erityisellä tavalla koskevat;

6) saamelaiskäräjillä;

7) kolttien kyläkokouksella.

Edellä 2 momentin 1—2 ja 4—5 kohdassa tarkoitetun valittajan on valituksessaan esitettävä selvitys siitä, mihin erityiseen tapaan valitusoikeus perustuu. Jos valituksen yhteydessä ei ole esitetty valitusoikeuden perusteena olevaa erityistä tapaa, hallintotuomioistuimien voi jättää valituksen tutkimatta varaamatta valittajalle tilaisuutta täydentää valitustaan.

Päätös voidaan panna täytäntöön muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakutuomioistuimien toisin määrää.

Muutoksenhausta kunnallisen viranomaisen päätökseen säädetään kuntalaissa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2023.

Tämän lain 14 a §:ssä tarkoitettu kunnan ilmastosuunnitelma on hyväksyttävä ensimmäisen kerran viimeistään tämän lain voimaantulon jälkeen alkavan ensimmäisen valtuustokauden aikana.

Helsingissä 19.1.2023

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Ympäristö- ja ilmastoministeri Maria Ohisalo